

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 8 kor. — egész évre 12 kor.
Másfelől: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 276.

TOLLHEGYEN.

-- dec. 27.

(Nincs kiábrándulás.) Természete már a magyar embernek, hogy nem ábrándul ki soha senkiből. Tisza István grófot, november 18-ikának hőstét, tárt karokkal fogadja a koalíció, holott nem tudja, hogy csakugyan Paulusszá vált-e Saulusz, nem ösmeri a programját s nem is sejtí, hogy nincs e fufangos taktika abban a késő, mégis hirtelen megtérésben? A melyik ex-lex miniszter (örök nyugdíjának, kifizetett váltóinak birtokában és elkövetett törvénytelenések egész lajstroma után) leköszönéséről... beszél, annak is készek vagyunk megbocsátani, holott nem tett jóvá semmit a nemzet ellen való bűneiből. Erős a politikai kritikánk, erkölcsi kritikát azonban nem gyakorlunk. Innét: az emberekben való súlyos és gyakori csalódásaink.

(Béke és szurony.) Szuronyokat szegtek Szolnokon a megyebizottsági tagok mellének. — Így installáltatta magát Lenk az egykori „igazságos bíró.” — Ugyanakkor békében reménykednek a jámbor politikusok. Majdha külföldi szuronyokat érez a melle körül Bécs, akkor lesz hajlandó a békére. Így tanítja azt hazánk történelmének közel négy évszada. A belföldön használt szurony a miénket, a győztes külföld szuronyai ellenben Ausztria vereségét jelentik.

(Rendőrségünk figyelmébe.) Sikos a járda. Sehol sem hintik. Nyakunkat szeghetjük lépten-nyomon. De lám, nem sokára

szabadlábra helyeződik Sívágó Gábor. Ha már velünk nem törődik a m. t. rendőrség, gondoljon arra, hogy mi lesz a debreceni policájjal, ha ez a szegény ember pórul jár? Rendeljek el a sikos járda rendbentartását, nehogy nyakát szegje minden kiderítellen bünténynek ez a használatos gyanu tárgya!

(A bevonult tartalékosok.) Bevonultak az öreg katonák. Azok, akikre legnagyobb súlyljal nehezedik a „legfelsőbb Hadúr“ által megjósolt *szenvedés és nyomor.* — Komor kedvvel érkeztek, nótáikat visszhangozzák az utcák és terek. Szomorú nótákat énekelnek, a mi kedvüknek legbiztosabb jele. A hazáért szenvednek, ez legyen vigasztalásuk. Majd megsegíti az, a kit őseink neveztek Hadúrnak, ő, a magyarok Istene. A földi Hadúr intézkedése ellen nem háborognak, mondják meg neki tanácsosai, mi lesz annak a következménye, hogy ennyi honfibanátot és keserűséget raktároztak így el, a politikától pedig légmentesen elzárt kaszárnyákban!

A szinfalak közt.

-- dec. 27.

(gr.) Szép csöndesen — kinek hogy — leperdültek a három ünnepnap percei. A kit nem értek épp e napokban új bajok, új veszteségek, gondok és csalódások, a ki eltudta a lelkétől zárni a hazafias aggodalmak zajlását, az hálás érzésekkel fogadhatta a napi nyüglődéseknek e három napig tartott szünetét. A legjobban eső folytonosság-hiány azonban az események szünete-

lése volt. Mert a születő Megváltó lelkének fényessége elől meghátrált az uralkodó által bejelentett „szenvedés és nyomor“ eddig oly állhatatos ostroma és ha a nemzet karácsonyfája ajándék s derűs fény nélkül, üresen is meredt reánk, vegyük hálás szívvel, hogy nem zaklatta fel új csapás a hazáért vérző lelkeket.

A politikusok a karácsonyi ünnepek alatt is — beszéltek Igazán szép tőlük, hogy bár az alkotmányos Magyarország képviselője szájkosárral láttatott el, pótolják az elmulasztott beszédeket a hírlapokban. A kíváncsi újságírók kérdeznek, a nagy politikusok felelnek, így tehát van részünk egy kis népképviselői pótkávé szűrcsölésében.

Ünnepi csönd honolt ugyan a politikai szinpadon, hanem — úgy vesszük észre — élénk élet nyüzsgött a szinfalak közt. Tettek-vettek, alkudoztak, eszmét cseréltek a nemzet vezérei. Előkészítették, vagy azt hitték legalább, hogy előkészítik a nemzetre súlyosodó válság megoldását.

Nagy előismeréssel tiszteljük meg eme derék hazafiak fáradozását. Különösen azokét, akik önzetlenül buzgólnak az állam megrokkadt gépezetének megindításán. A kik nem hasonlítanak az önző egyszeri férjhez, a ki végvászhat vett a nejeének karácsonyi meglepetésül, hogy abból ingeket szabjon — a férj számára. Még az ilyen alkuszok közbenjárását sem kell fölőtte lebecsülnünk, mert hogyha a helyreállott béke és rend őket kormányra

Jegyzetek

LVI.

A csalódás a szótárban
Fölösleges egy szó.
Balga ember, itt e földön
Ez az egyetlen jó!

Az igazság, hazugságunk
A mely eloszlatja,
Vakság után tiszta szem, mely
A valót meglátja.

Tisztító tűz, a mely végez
Kincsül tartott lommal,
Csalfa üdvöt felcsérél szent,
Igaz fájdalommal!

LVII.

Ne a magad lelke szerint
Mérd az embereket!
Adj lelkeidből, ossz szivedből
Bölcsen és keveset.

Nem vagy Isten! Ha jószágod
Oceánnál mélyebb,
Vagy Golkonda mezejénél
Dúsabb szenvedélyed:

Szenvedés lesz ebből s minden
Boldogságod sirja!
Bárkit szeress, azt, a mi nagy,
Mi sok, el nem bírja!

LIX.

Légy bölcs, minden érzéssel
A nagy törvény keressd:
Az egész emberiséget
S ne az egyént szeressed!

Nagy tábor az emberiség...
Így nem érzed, hogyha
Egy katona, gyöngé szívvél
Zászlód' el is hagyja!

Gáspár Imre.

Élet.

Irta: Szinéri György.

Az uri lak tőszomszédságában egy keskedt fedelű zsellérbázikó húzódott meg. A kerítés, ami a két telket egymástól elválasztotta, ócska, korhadt deszkákból összetakolt palánk volt, ami közt idő folytán rések keletkeztek. Az uri lakot — földesur ősi lakát — százados fák vették körül, juharok, platánok, celtiszek lombos sátraikkal. A zsellérbázis udvarát egyetlen esenevész eperfán kívül csupán laboda bürök és ökörfarkkóró lepte el.

A földesur négy éves fia, Béla egy napon felfedező körútra indult és felfedezte a zsellérek háza táját. Gyönyörű, gesztenyebarna hajás fejét oda vitte a kerítés hasadékához s átkukucskálva rajta nagy sötétbarna szemével, meglátta a zsellér négy éves fiát, Miskát, aki egy laboda árnyékában ült, apró vessződarabkakat vert le sorjában egy tégladarab segítségével — disznói számára. Mert neki disznói is voltak, — úgynevezet

Ekszer vásár! *legjobb 21 ÉV I ajándékok!* a legszebb ékszer ajándékok páratlan nagy választékban
Lőkövits Arthur óriásilag megnagyobbított raktárában

2
juttatja, mégis csak különb legényeket nyerünk bennök a hatalom mostani kukacainál.

De vehetjük-e komolyan a színpal-mögötti sűgást-bűgást, duruzolást és dűgást? Mit ér a kulissza komédia, ha a bécsi direktor arról tudomást nem vesz, a darabot nem tüzi ki a műsorra, részeseinek pedig nem szándékozik szerepet osztani? Nem eresztik a nemzetet a nézőtérre, üres ház előtt pedig — alkotmányos felfogás szerint — nincs előadás.

Különösen három kiváló politikusk-nak a nyilatkozata ragadja meg a figyelmet. A Wekerle Sándoré, a ki egy bécsi lapban azt mutatja ki, hogy mennyi pénzbeli kár eshetik a magyar válság révén — az osztrák közgazdasági érdekekben. Ez már beszéd. Ausztriának, hanem nem is a szívével, de lehet beszélni a zsebével. Ennek hangja mindig elhatott a bécsi Burg legintimebb termeibe is. Meg lenne tehát a béke Wekerle szerint is, ha Magyarország az osztrák zseb panaszait — pénzzel hallgattatná el. Mennyi pénzzel, ez a nagy kérdés?

A másik nyilatkozat a Lukács Lászlóé, a ki afelől biztosít, hogy van kilátás a békére és van erre való hajlandóság Ó felségénél is. Összefogjuk a Lukácséval az Eötvös Károly által kurtán-furesán moudottakat, aki szintén biztosra veszi a béke létrejöttét, csak arról nem kíván beszélni, hogy a békének miféle értéke lesz a nemzetre nézve?

Hát ezek a biztató nyilatkozatok veszedelmesebbek a nemzetre nézve mindenféle fenyegetésnél. Mert ezekből nem olvassuk ki a tisztos békekötés reményét. Olyat, amelyért nem fizetünk újabb súlyos áloozatokat Ausztriának, a melynek értéke legyen a nemzetre nézve és a mely a nemzet

jogait becsületesen biztosítja. A dics-telen béke pedig olyan fegyverletétel, a melynél többre becsuljuk — a háborút!

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, dec. 27.

Lukács László ma déli 11 órától fél 1 óráig Kossuth Ferencnél volt és tüzetesen tárgyalt a koalíció fejével a békéről. Ez a mai tanácskozás előre látható volt. Lukács László még ünnep előtt bejelentette, hogy karácsony után folytatja békeakcióját.

E sorok írója a látogatás után felkereste Lukács László drt. és megkérdezte tőle, hogy van-e eredménye a mai tanácskozásnak.

— Arról ma még szó sem lehet — volt a válasz. — A béketárgyalások még nem folynak. A helyzet annyira el van mér-gesedve, hogy még az is nagy fáradságba kerül, hogy a béketárgyalásokra az alapot megtaláljuk. Ma egyébként, hiszen nincs mit titkolnom, azokról a módoszatokról folyt a szó, hogyan kellene a béketanácskozásokat megkezdeni.

Kossuth Ferencet is felkereste e sorok írója. A koalíció vezére teljesen egészséges és igen jó kedvben fogadta tudósítónkat.

— Mondani valóm nincsen — mondotta — a helyzetben semminemű változás nem állott be és bizony a békére kevés a kilátás. Mert arról szó sem lehet, hogy a nemzet megadja magát.

*

A Kossuth-Lukács-féle értekezés volt a mai nap eseménye. A politikusok nincsenek a fővárosban s így esemény alig akad. Jellemző, hogy Tóth Jánosnak, a képviselőház háznagyának ma volt a nevenapja és alig kereste fel tiz képviselő. Pedig máskor egész pártja meg szokta látogatni. A ház-

nagy egyébként ma elutazik Budapestről és csak újévre tér vissza.

Újévkor érdekes beszédek fognak elhangzani. A pártok már készülődnek is erre az alkalomra, csak éppen a szabadelvűpártban nincs megállapítva, hogy ki lesz a hivatalos szónok.

*

Érdekes és szokatlan lesz a képviselőház elnökének üdvözlése. Eddig az volt az usus, hogy a szabadelvűpárt, mint többségi párt üdvözölte őt. Csak hogy most más többség van és így igen természetes, hogy a többségi pártok fogják őt üdvözölni. Ámde itt meg kell majd egyezni abban, hogy melyik koalíciós párt küldjön ki szónokot. Valószínűleg abban fognak megállapodni, hogy a függetlenségi párt valamelyik képviselő tagja üdvözölje a Házelnököt.

A kormány tagjai közül Vörös László még nem tért vissza a fővárosba és hír szerint csak január 3-án jön vissza.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök gyengélkedik. Nem is megy fel a hivatalba, hanem Andrassy-uti lakásán intézi el az aktákat.

(Martyr tisztviselők.)

A belügyminiszter Csongrádvar-megye dotációját 1906. január 1-től kezdődőleg az állampénztárhoz küldött rendeletével megvonta. Január 1-én a tisztviselők már nem kapják ki a fizetésüket,

(Főispáni lemondás.)

Eddig meg nem erősített szolnoki távirat szerint Lenk Gyula, Jásznagy-kunszolnokmegye főispánja, a kit csend-őrszuronyok között a múlt szombaton installáltak, — beadta lemondását.

(A nagybányai választás.)

A Bay Lajos lemondásával megüresedett nagybányai kerületben a köz-

bariska bogycók — amikbe négy vesszőt szurva bele, ezek voltak a lábai, képzeletének némi megerőltetésével előtte disznókat képviseltek. Volt neki hat darab. Már reggel óta kintlódott, hogy az ólat elkészítse. Azalatt szőke haja összecsapzott s két pufók arca ki vörösödött.

Egyszer csak az urfi megszólal:

- Hogy hívják, he?
- Miskának. Hát téged?
- Bélának. Gyere ide.

Miska nem mondotta kétszer, oda ment a kerítésre, amelynek nyílásán a halvány arcú fiú átkukucskált. Miska nem bánta meg. A halvány arcú fiú jól volt lakva, tizóraijának maradványát, egy kifli csücskét átdugta Miskának, akit két szeméi örömteljes villanásával dugta pófácskájába, — egyetlen szó nélkül. Eszébe se jutott, hogy megköszönje, hiszen az oly természetes: akinek van, az ad annak, akinek nincs. Aztán beszédbe ereszkedtek a következőképpen:

Béla: Mit csinálsz ott?

— Miska: Ólat a disznócskáimnak.

Béla: Vannak disznóid is? Mutasd.

Miska: (Vissza fut, elhozva egyet, megmutatja.) De ezeket nem lehet megenni. Egyszer ettem egyet, de majd meghaltam tőle. És anyám elvitt a doktorhoz. Jaj, de

röszs orvosságot kaptam. Hányanom is kellett. Ezen felül meg is vert éd's apám.

Béla: (Aki már ismerte az orvos ur konyháját, nem kívánja megízlelni a malac-kákat.) Tudod mit, Miska, jönnél át.

Miska: Nem merek, félek a kutyá-toktól.

Béla: Nem bánt, itt van velem a „Svihák” az én kutyám.

Miska: Az nagyon kiesi.

Béla: Nem baj, ha látja Neró, hogy a Svihák velünk van, nem jut eszébe, hogy idegen vagy.

Miska: Üm, hüm! Nem merek. Nem hiszek neki. Uri kutya. Éd's apám mondta, hogy: kutyának, urnak nincs mit hinni.

Béla: (Nem is sejtji, hogy ő is uri fajta, nem neheztel.)

Miska: Hanem tudod mit? Gyere te át.

Béla: Hol?

Miska: Itt! Van itt egy deszka, alól, kijár az eresztékből; kiemeljük és át bujsz...

Béla: Azután mit csinálunk?

Miska: Lovasdit játszunk. Először én leszek a ló, aztán te. De rugni nem szabad.

Béla: Jó lesz. (Át buvik a kerítésen, utána Svihák egy kis hosszuszőrű kuvasz féle kutya s játszanak déli harangszóig.)

A Béla mamája, Hidegkuthy Baláznő ő nagysága észreveszi a dolgot, felbáborodik, de hirtelen eszébe jut, hogy a doktorok Bélának minél több mozgást ajánlottak, ezért lecsillapul; sőt át megy Conogánéhoz a zsellérnőhöz és meggyőződik róla, hogy a Miska egészséges-e? Egészséges. A következő nap ól kezdve Miskának szabad bejárata van a kastélyba. Osupán azt kötötték ki, hogy Miska ne egyék soha foghagymás kolbászt. Egyébiránt Hidegkuthyné sokszor elnézi maga is gyönyörködve Miskát, milyen kedves, okos, szelid gyerek; tud már imádkozni is. A két gyermek összeszokik, elváhatlan pajtásokká válnak. Kora reggeltől délig, délutántól estig együtt lögéreznek; a lucernás, a szilvás, a csüröskert színhelyei az ő vitézi tetteiknek; a pillangó fogásnak, parittyázásnak, madártojás keresésnek.

Közleg az ősz s egy nap elválnak. Béla el megy mamájával valahova messze, Arcsba, vagy Meránba. Még el se bucsuzhatnak. De azért a nyár verőfényes örömeinek emléke, mint valami aranyréteg az élet többi benyomásai közt, meghuzódik leülepszik öntudatlanul is az ő kis szívök mélységében. Szerették egymást. Boldogok voltak.

Évek mulnak el. Találkoznak. Nem is mernek egymásra, mintha sose látták volna

Legjobb téli cipők GLÜCK EDÉNÉL KAPHATOK.

csak

Piac- és Kossuth-u. sarok. Kistemplommal szemben

ponti választmány január 10-ére tüzte ki a választást.

(Előrelátó alispán.)

Ungvárról táviratozzák, hogy a belügyminiszter 1906. január elsejétől kezdődőleg beszüntette a vármegye dotációját. Azonban ezt megelőzőleg az alispán a tisztviselők három havi fizetését kiutalványozta, — minélfogva a tisztviselők három hónapra biztosítva vannak.

(Szilágymegye ellentállása.)

Szilágymegye ma tartott közgyűlésén kimondotta, hogy a belügyminiszternek a vármegye ellentálló határozatait megsemmisítő rendeleteit nem veszi tudomásul és feliratot intéz a képviselőházhoz, melyben kéri a belügyminiszternek törvénytelen eljárásáért való vádalahelyezését.

(Felfüggesztett alispán.)

Cseresznyés, Csanádvármegye kinevezett főispánja felfüggesztette állásától Hervay alispánt, akinek fizetését január elsejétől beszüntette s egyben felszólította, hogy hivatalát azonnal adja át Farkas árvaszéki úlnöknek, mint helyébe kinevezett alispánnak és költözzék ki a megyeházán levő lakásából. A felfüggesztett alispánt a jóléti bizottság kártalanítá.

(Ujévi üdvözlés.)

A szabadelvű-pártban elhatározták, hogy az új év alkalmából Hieronymi fogja Podmaniczky pártelnököt üdvözölni, mely alkalommal azonban Tisza gróf nem lesz jelen.

mást. Béla urfi hadnagy a huszároknál, Miskát pedig besorozták ugyanazon ezredhez közlegénynek.

Miska a lakatos műhelyből vonult be kedvetlenül, sőt elkeseredve. Már van szeretője, már részt vett egy néhány szocialista gyűlésen is.

Béla mikor ezt a nevet: Czonoga Mihály, először hallotta, egy pillanatig gondolkodott, de aztán mire se emlékezett. Hiszen teremő Isten, ki ismerné a fűszalakat név szerint, mikor a virágházi növények nevét is nehéz megjegyezni! . . .

Miska tán tudott volna emlékezni, de amikor meglátta a nyalka hadnagyot, észrevette a köztük levő távolságot, nem akart emlékezni. Gyors esze volt. Minek? A távolság; köztük közöny és gyűlölet töltötte ki.

Ki volt az, aki ezt a két szívet egykor egymáshoz oly közel hozta és a legnemesebb érzés, a barátság által összekapcsolta? Isten, aki a szeretetet a szívekbe oltotta.

És aki őket elválasztotta? A zsarnok, más néven, élet; amelynek az emberi tudás irányt és tartalmat ad . . .

Aggodalmak.

Irta: Dr. Horváth János.

— dec. 27.

Nem hinném, hogy a közeljövőben hamarosan megismétlődne hazánk keleti részében ama rémjelenetek, melyek Hóra világnév alatt eléggé ismeretesek, avagy azok, melyek 1848. őszén játszódtak le. Nem azért, mintha ama félrevezetett népben ne volna erre hajlandóság, hanem vezetőik sokkal óvatosabbak, mintsem hogy idejekorán kitörésre vinnének oly eseményeket, mikor még ők húzhatnák a rövidebbet. Azok a vezetők sokkal előrelátóbbak, sokkal eszélyesebbek, jól tudják ők, mikor kell tetteg fellepniük, jól tudják, mikor kell a hamu alatt rejtőző tüzet, de amelyet folyton szítanak — lángra lobbantani. Mikor a magyar nemzet majd minden oldalról támadva lesz, mikor teljesen meggyengül, akkor büntetlenül csapnak le rá a naz elemek, melyek dogmaként hirdetik: Hóra alatt bokáig, 1848-ban térdig gázoltunk magyar vérben, de ha egyszer még rá kerül a sor, uszunk benne.

Jó lesz ezt figyelembe venni. Két éve hirdetem már, hogy a nálunk folyó képtelen izgatásnak nem lesz jó vége. Megengedem én, hogy 1902. óta azok, akik a nemzeti követeléseknek hivatott szószólóinak gerájkát magukat, becsületes, jó szándékkal cselekszenek, de sem aiesetre sem ügyes politikuskok, nagy mérvű elbizakodottság vett erőt rajtuk és a nemzetben, szentül hiszik, hogy elég erősek leszünk itthon és künn kívánalmainknak, ha kell, erővel is érvényt szerezni; ez azonban nagy csalódás, ők az ellenáramlatokkal nem törődnek, pedig ezek is vannak.

A becsületes német-osztrák elem Lugert tiszteli vezérének, ez a vezérség pedig ellenünk tör és irányul, a magyar ellen az osztrák szlávok is szöveteznek a német elemmel, mert vélik, hogy a magyart megsemmisítve, a németnek is ártanak, ha pedig az osztrák szlávok ellenünk fordulnak, a mi szlávaink, úgy a románok is föllépnek ellenünk, az már 2x2=4. Ily erővel szemben pedig gyengékk vagyunk és leszünk.

A koalíció egynemű vezérpolitikusi a maguk becsületes jóhiszeműségében a csehkekhez fordultak, eredmény azonban nincs, s annak a nagy horvátbarátkozásnak sem igen lesz gyakorlati eredménye. Eppen nyolcvan éve szítják már ott a tüzet ellenünk s nálunk azt hiszik, hogy egy pohár vízzel ez eloltható; azt vélik, hogy egy két jó szóval a horvátok megayerhetők. Igen csalódnak mindazok, kik ebben bizakodnak, vagy már tán csalódtak is, mert mindezzel nagyon elhallgattak.

Külföldön nincs támaszunk, külbonyodalom nem javítja helyzetünk.

Kérdhető tehát méltán, hogy ily reménytelen helyzetben mire való, miért e zürzavart, miért igyekszünk nemzeti követeléseinknek nem kellő időben tett előtérbe tolasával romlásunkat siettetni. Hiszen elég baj, elég szerencsétlenség, hogy a mi nemzeti törkvéseinkkel egyidejűleg és parallel megjelennek, a hazában lakó nemzetiségek ellentörkvései is s a mi emelkedésünket ellensülvozzák, keserű tapasztalataink vannak erre 1848-ból és most mégis erővel újból ezt akarják megismételni, lehet, hogy lesz fényes, dicső harc, a főváros népe lelkesedhet a nagy küzdelmekre, de a határszélen lakó magyarság fel van áldozva, le van tarolva s mi ott is tört veszítettünk s vége az, hogy elvögre is a mi erőnk fogy el.

E föld hivatva volna, hogy Európa keletét uralja, a magyar hivatva volna, hogy e helyen letéteményese legyen a nyugati kultúrának, a magyar ügyes politikával biztosíthatja Európa szimpátiát, erősbítheti létföltételeit, de erőszakkal, hatalmi szóval

nem fog semmire menni. Fajunk értelmisége, hivatott volna kétségtelen, megfelelő háttér véd mellett uralhatja itt a körülményeket s a helyeztet, egymagában azonban elporlad és tulszárnyalják, annyi ellenséges elemmel szemben csak észszerű politika mellett élhetünk meg.

A román mozgalmak nem fognak egyedül maradni, a függetlenségi párt porhanyó talajra s csalóka reményekre épült izgatásai túl fognak csapongani a magyar nemzet vonalain, az izgatottság általános lesz, a kívánalmak a körzetek szerint csoportosulnak, az érdek ellentétek fokozódnak s elvégre is kitörhet a vihar. Egy szikra, egy rossz pillanatban kipattant s roszhelyre esett szikra előidézhet egy egész világrömlést s jaj annak a generációnak, mely ezt megéri, újból és újból sóhajtván írom, hová vitte volna a magyar sorsát az állambölcseesség, hová súlyeszté azt az ábrándozó inkompetencia.

Városi közgyűlés.

— dec. 27.

A december hó 28-án megtartandó rendes közgyűlésen bizottsági tagválasztások lesznek nagyobbbrészt. Eszerint semmi érdekességre nincs kilátás, még az új városatyák bevonulására sem, miután azok mandátuma tudvalevőleg csak január hóban kezdődik meg.

A közgyűlés tárgysorozata egyébként a következő:

1. Polgármester évi jelentése az 1904. évről.
2. Belügyminiszteri rendelet a kórházi alapszabály módosítása iránt, tanácsi javaslattal.
3. Kereskedelemügyi miniszteri rendelet a város belterületén levő közutak forgalmi biztonságáról és a műtárgyak megvédéséről alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában, tanácsi javaslattal.
4. A kereskedelemügyi miniszter ur 40,905—1905 számú rendeletével engedélyezett, kövzetvám szedési jog engedély okirátának kihirdetésére s életbeléptetésére vonatkozó tanácsi javaslat.
5. Névszerinti szavazás (másodizben) a József kir. herceg-utca 67. sorszámú ház utáni ondódi 3 hold föld eladása tárgyában.
6. Névszerinti szavazás (másodizben) özv. Kecskés Sándorné Nyugati-utca 20. sorszámú házastelkének megszerzése ügyében.
7. Névszerinti szavazás (harmadizben) a debreceni magy. kir. 3 ik honvéddyalogezred részére házi lövőde céljaira szükséges 316 négyszögű libkerti föld megvételére.
8. Tanácsi előterjesztés a Kónya Lajos és neje csapókeri ingatlanainak utcaanyítás céljából megszerzése iránt.
9. Csontos testvérek kérvénye ipari telep céljára az Ispotály-laposon telektételezése iránt. Ezzel tanácsi előterjesztés az ispotály-utcai üres háztelkeknek elidegenítése tárgyában.
10. A közigazgatási bizottságba öt kilépő tag helyének 1906. és 1907. évekre titkos választás útján betöltése.
11. Igazoló választmányba öt tagnak egy évre megválasztása.
12. Állandó bíráló választmány tagjainak megválasztása.
13. Számonkérőszékhez két tagnak egy évre megválasztása.
14. Utadó 1903—1904. évi zárszámadása.
15. Tanácsi előterjesztés az 1903. évi házipénztári zárszámadásra tett belügyminiszteri észrevételeket illetőleg.
16. Tanácsi előterjesztés a város lakosságának a katonatartási kötelezettség terhétől megszabadítása ügyében nyert megbízatásra vonatkozólag.
17. Tanácsi javaslat a város muzeu nőri állásnak ideiglenes betöltése tárgyában.
18. Tanácsi javaslat, melylyel a személyforgalomnak a sertésvásártéri és köz-

Legszebb ujévi vásár! Óriási választék ékszer különlegességekben
 bámulatos olcsó áron **Lőfkovics Ár. Grün** órák, ékszerész,
 újból megnagyobbított rakparádák.

vágóhídi iparvágányon lebonyolítása iránt a debreceni helyi vasút igazgatóságával kötött szerződés, jóváhagyás végett bemutatattik.

19. Tanácsi előterjesztés a háziipar támogatása végett alakult magyar védőegyesület megkeresésére, pártoló tagul belépés iránt.

20. Bavlica Pál helybeli lakos kérvénye Schaffer Mártha Gertrud nevű leányának, honosítása esetén, a város községi kötelekbe felvételének kilátásba helyezése iránt.

21. Havas Dániel felebbezése a nyulási barak-kantia bérbeadása tárgyában hozott 15,022-1905. számú tanácsi határozat ellen.

22. Molnár Bálint és társainak felebbezése a városgazdaság csőszbér követelése ügyében 14,551-1905. szám alatt hozott tanácsi határozat ellen.

23. Szabadságolás iránti kérvények.
24. Nyugdíjazás, végkielégítés és gyermeknevelési járulék megadása iránti kérvények.

25. Bábaoklevél kihirdetés.

Debrecen, 1905. december 28.

Kovács József,
polgármester.

NAPI HIREK.

Előfizetési felhívás.

Felkérjük a nagyérdemű közönséget az előfizetési összegek mielőbb való beküldésére, hogy a lap kihordásában és szétküldésében fennakadás ne történjék.

A „Szabadság” előfizetési ára helyben:

Egész évre	12 kor.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hónapra	1 „

Vidékre:

Egész évre	20 kor.
Félévre	10 „
Negyedévre	5 „

Előfizetőinknek havonként továbbra is szolgálunk a „Jegyzéknapló”-val.

A „SZABADSÁG” kiadóhivatala,
(Csapó utca 9. sz.)

Napról-napra.

— december 27.

Elolvad a jég
Nincs korcsolya pálya . . .
Az ifju s a lány
Végig nem csuszkálja.

Dolgunk jó ha ment,
Táncoltunk a jégen . . .
Olyadt volna bár
Annak idejében!

Ünnep után.

— dec. 27.

Vége a nagy ünnepeknek, most már igazán, még a hagyományos harmadnapja is elmúlt, mikor még mindenki az ünnep zsiszbasztó hatása alatt volt.

Városunkban csendben teltek el a nagy ünnep órái, templomjárás, látogatás, bizalmas családi összejövetelek: ezek voltak a fényoldalai az ünnepeknél.

De a mulatságból is kijutott bőven.

Zsufolt színházak, vendéglők, kávéházak, na meg a rogyásig megtelt korcsmák ékes mulatozás kíséretében, az ünnep tekintélyét s varázsát csak elősegítették.

Pihent a munka, a kerekék nem zakatoltak, jól esett a nyugalom az elfásult emberi szellemnek.

A politika, mely a mi szerencsétlen állapotunkat, helyzetünket fenekestül felka-

varta, szinte pihent, de nem nyugodott azért még sem igazán, mert ünnep elmúltán ismét csak előtér, hogy sorvassza beteges lelünk s hogy bennünket még jobban koldusbotra juttasson.

Ebben az ádáz s kimondhatatlan kóros állapotunkban egészen vigasztalanul állunk, nem látjuk a kivezető utat.

Az ünnepek alatt elszenderedni látszott minden, az ünnep hatása elzsiszbasztotta minden erőnk, ünnep után azonban már ennek vége: mert nincs nyugalom a földön!

— **Felolvasó-est.** A mai csütörtöki felolvasó estének a román kath. főgymnazium dísztermében. Műsor: 1. Führer R. Partorella, karácsonyi ének. 2. Jászol-gondolatok mozaik képek, írta dr. Wolafka Nándor püspök. 3. a) Haidédal Tarnay-tól, költeménye Endrődytől; b) „Még egy napot kell adni nekem,” dal Nosedától zongora kísérettel, éneklő Zilahyné Singhoffer Vilma ur-hölgy. 4. Billet E. Ballada zongorán előadja tótváradai Kormiss Géza. 5. Karácsonyi kép írta és felolvassa Ibrányi Miklós. 6. a) Raff, Cavatina; b) Chopin IV, Mazurkája hegedűn előadja Szenes Jenő; zongorán kíséri dr. Széll Kálmán.

— **A Göncy egyesület közgyűlése.** Ma reggel 9 órakor tartotta a Göncy tanító egyesület évi közgyűlését a kereskedelmi akadémia dísztermében. Kozma László elnöki megnyitóját követően Guttenberg Pál tanár az országos közügyesítő egyesület igazgatója tartott kitűnő szabad előadást a norvégiai viszonyokról, különös tekintettel a tanügyre. Utána Kozma László olvasott fel a tanítók üdüléséről, mely nagy ietzsést keltett. A napirend letárgyalása után megalkotották a muzeumi bizottságot és az ülés véget ért. A közgyűlésen jelen volt Hermann Pál kiváló tudós, Csánky Viktor tanfelügyelő és a város részéről Oláh Károly tanácsnok.

— **Teljes tanács ülés.** A holnap délutáni közgyűlést megelőzőleg teljes tanács ülés lesz holnap délelőtt a városházán. A teljes tanács ülésen a közgyűlés tagjait látja el a tanács határozati javaslatokkal.

— **Dr. Hermann Antal** igazgató, budapesti pedagógiai tanár, kolozsvári egyetemi m. tanár, az erdélyi néprajzi muzeum és a szamosújvári örmény muzeum t. igazgatója, az „Etnologische Mitteilungen und Ungarn” kiadó szerkesztője, az ismert Atnegrafus, kedden d. u. Debrecenbe érkezett, hogy meglátogassa Széll Farkast és megtekintse az itteni gyűjteményeket. Megnézték a városi muzeumot, a Csokonai kör gyűjteményét és a Tanszermuzeumot. Hermann tanárnak a látottak nagy öröme szolgált. Megígérte, hogy a télen előadást tart a Csokonai körben. — Este előkelő kis társaság jött össze az „Angel Király” szállónak (hol Hermann szállva van) külön termében. Ott volt Széll Farkas, Könyves Tóth Kálmán, Öry János, Lofkovics Artur, Dr. Borcsa János, Zoltai Kajos. Ott volt Hermann barátja, Horgonyi Károly, máramarosszigeti pékmester, aki megvette Czabán Dániel Batthyányi utcai régi jóhírű üzletét és azt újévtől fogva a maga nevében fogja vezetni. A társaság tanulságos eszmecsere közt töltött együtt pár órát. Később odajöttek Guttenberg Pál és Kozma László igazgatók. Kedden Hermann megjelent a Gönczi-tanító egyesület közgyűlésén, ahol Kozma László elnök üdvözölte.

— **A jótékony nőegylet** Szilveszter előestéjére, melyet december 30-án tartanak meg a Bika dísztermében, mindenfelől nagy az érdeklődés. Elő babákból lesz ki-

állítás, Főthi Frida urleány gyönyörű dalokat énekel; a gyermekek mulatságára Paprika Jancsi Színház épül, Szabó Elek ur vig monologot ad elő és 6 fiatal urleány táncolni fog. Nagyon érdekessé igérkezik a képsorsolás; a rendezőség ugyanis egy nagyon szép képet vett a kiállításon, mely díszére lesz a szerencsés nyerő salonjánaak. Ittől, cukrászdáról a nőegylet gondoskodik, míg a vacsora a díszteremben a lacarte történik. A páholy jegyek mind elkelték, ellenben 3 koronás személy, 1 koronás gyermek-jegy és 1 koronás sorsjegyek válthatók Molnár Ferenc ur üzletében, a nőegylet választmányi tagjainál és a mulatság estélyén a pénztárnál. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy az előadásra az ülőhelyek ez alkalomra nem lesznek számozva és az előadás tekintettel a gyermekekre, pont 7 órakor kezdődik. Senki, de senki se maradjon el erről az érdekes mulatságról, melyet a jótékony nőegylet árvái és szegényei javára rendez.

— **A hajduk nesztora.** Szomorú gyászjelentés hordta széjjel a városban a hírt, hogy Erdei Mihály, a városi hajduk nesztora karácsony hétfőjén csendesen kiszervezett. Az öreg, magas kort elért ny. hajduk ma hantolták el nagy és általános részvét mellett. A gyászszertartáson testületileg vettek részt a hajduk.

— **Nyilvános köszönet.** Szabó Mihály hentesmester, esküdtjait, 28 koronát, rabsegélyző egyesületünknek adományozta. Az egyesület vezetősége, midőn e nemes adomány átvételét elismeri s azért e helyen egyszerűen nyilvános köszönetet is mond. Debrecen, 1905. december 27. Csiky Lajos, rabs. egyleti titkár.

— **Hamisítások a piacon.** A rendőrség a karácsonyi ünnepek alkalmából razzliákat tartott a piacon és pedig nagy sikerrel, mert sok hamisított élelmicikket és hamis mérleget kobzott el. A piac hiénái ellen az eljárást megindítják.

— **A népkönyvhára** következő adományok folytak be: Debrecen város 1000 kor., Karap Mórle hagyatékából 20 kor., K. Tóth Sándor, Segítő-asztaltársaság, özv. Bérnessy Sámuelné 20-20 kor., Liszka Nánorné, Korona takarékp. 0-10 kor., Tóth Aurélné, Bálint Sámuelné, özv. Liptay Gáborné 5-5 kor. Szabó Mihály 1 hordó zsír, Liánszky Konstantin 5 kenyér özv. Varga Józsefné 2 kenyér Adományok vagy a népkönyvház Bethlen utcai helyiségében, vagy alulírottánál köszönettel fogadtatnak. Debrecen, 1905. dec. 27. Szücs Kálmán nőegyl. pénztárnok.

— **Elütötte a vonat.** Karácsony elő napján szerencsétlenség történt a vasúti állomáson. Tóth Mihály kocsis ugyanis az állomáson keresztül akart menni, de a kőben nem vette észre a tolató mozdonyt, amely elütötte. A lábán és kezén súlyosan megsérült. Beszállították a kórházba.

— **Kohl Medárd püspök a pápánál.** Kohl Medárd dr. felszentelt püspököt, a ki Nemes Antal dr. pápai prelátus, a koronázó Mátyás templom plébánosának kíséretében Rómába utazott, hogy Vaszary Kolos bíbornok hercegprímás szerencsekívánatait az évforduló alkalmából a pápai trón elé juttassa. Karácsony keddjén fogadta X. Pius pápa. A szentséges Atya a szokásos szertartások mellett ünnepélyesen fogadta a hercegprímás képviselőjét, a ki átadta a magyar egyházfejedelem hódolatát és szerencsekívánatait, majd megígérte az egyházra vonatkozó magánratációt. A pápa megköszönte a hercegprímás figyelmét, melegen érdeklődött állapotát s viszont minden jót kívánva, áldását küldötte Magyarországra egyházfejedelmének. — Hosszasan beszélgetett a püspökkel a katolikus magyarságról és az egyházi viszonyokról, a melyekről teljesen tájékozva van és a melyek iránt nagy rokonszenvvel visel-

telik; végül áldását küldötte a magyaroknak is. Ezzel véget ért a kihallgatás s a pápa a püspököt kísérő Nemes dr. prelátust fogadta, a kivel szintén a legszívélyesebben elbeszélgetett, figyelme még a várbeli hívek viszonyaira is kiterjedt s megengedte a prelátusnak, hogy hazaérkeztekor pápai áldást oszthasson a híveinek. A püspök kísérőjével kihallgatás után Mery de Val államtitkárnál tisztelgett, ki szintén igen szívesen fogadta őket. Ezután tiszteletét tette a hercegprímással egy rangban lévő bibornokoknál, a kik mindannyian szeretetteljes üdvözlőket küldötték Vaszary Kolosnak.

Vége a legendának. Mesebeli szép idők, mikor a megszentelt vízcöpp erejében bíztak az emberek! Hova lettek azok az idők? Mivé fajult a legenda? A karácsonyi ünnepek egyik szép aktusa az éjféli mise. A kis Jézuska születésének óráját megünneplendő, a templomok a szokatlan éjjeli órákban megtelnek hívőkkel, üdvözlendők a megváltás viradó ünnepét. Egyik nagy fővárosi templomban a csöcselék kegyeletrontása csunya tréfára vetemedett. A szenteltvíztartóba valami fekete festéket csemték és akik ujjukat belemártották, fekete keresztet vetettek. Hát bizony ez csunya tréfa. A legenda rózsás szövedéke mintha kezdene megbomlani.

A világ milliommosai. Egy new-yorki lap statisztikája szerint az egész világon 10.087 milliomos, illetőleg többszörös milliommos van, akiknek összvagyonja 9000 milliárdra rug. Az Egyesült Államokban 5027 milliomos van; a többi 5060 nagyobb része Európára esik. Ausztrália leggazdagabb embere Jovioe Clarke akinek 150.000.000 dollár vagyona van. Érdekes, hogy míg Oroszországban negyvenkilenc milliomos van, addig Japánban egyáltalán csak 44 olyan ember él, akinek vagyona 250.000 dollárra rug. A mikádó birodalmában azonban nincs szegény ember és tény az, hogy egyetlen államban sincs a vagyon úgy elosztva, mint Japánban. Eddig az orosz cárt tartották a világ leggazdagabb emberének, akinek vagyona 1200.000.000 dollárra rug. Megelőzi azonban őt a perzsa sah, aki azt a fényűzést engedheti meg magának, hogy a turbánjában egy 4.000.000 dollár értékű gyémántot visel.

Emberélet egy mumiaért. Párisban minap tragikus esemény játszódott le, mely már okaidól fogva is rendkívülinek mondható. A Boulevard de la Vilette-en lakik egy öreg régész, aki antikvitásai között egy mumiaét őrzött is. A mumia egy régi fáraó leányának földi maradványa volt s a képről ítélve, amelyet több ezer év előtt festett meg egy művész, a királyleány nagyon szép lehetett. A tudós rendkívüli gyöngédséggel csüngött a mumian. Senkinek sem engedte meg, hogy a féltett régiséghez közeledjék. Ő maga porolta azt le mindennap úgy, hogy fuvókészülékkel fujta le róla a port. Szobaleánya mindig kíváncsi volt arra, hogy mi van a rejtelmesnek látszó szekrényben. S mint igazi Éva leánya minap csakugyan levette a mumiaról a leplet s babrálni kezdett rajta. A mumia a durva érintés folytán porrá omlott össze. Mikor a tudós hazaérkezett s féltett mumija helyett port látott, revolvert rántott elő s a szobaleányt leötölte. A boldogtalan leányt halálos sebesüléssel kórházba vitték, a régészt pedig letartóztatták.

x LETZTER JOZSEF fényképész, festészeti és fényképnagyítási műterem **Piac utca 44. dr. Ujfalu-sy-ház.** Állandó fényképkészítés a műterem kapubejáratánál lévő irodákban.

x Használja a híres Hajdusági pedrőt. Egy doboz 50 fillér. Kapható **Gross Nagy Ferenc** gyógyszerésznél Debrecen Kossuth utca **Arany-egyszarvu gyógyszerertár.**

x Hölgyek figyelmébe. Alkalmi bevásárlás december 31-ig. Rendkívül leszállított áru divatekkek, selymek, női ruhakelmék, felöltők **Molnár Ferenc, (Zádor Lajos utóda)** női divattermében.

x Nincs többé hajhullás. Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az **Iziz** hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben **Sziloz Ferenc** gyógyszerertárban, **Piac-utcán.**

Az Arany Bika Lávaházban minden este cigányzene.

Kétségbeejtő tragédia.

A vigyázatlanság áldozata.

Végzetes szerencsétlenség a pusztán.

(Saját tudósítónktól.)

— dec. 27.

Egyik Balmazújváros község határában levő pusztán ispáni lakásban kétségbeesett, mélyen lesújtott szülők könnyáztatott arcával, gyöttrő kétség és bizonytalan remény közepett, imára kulesolt kezekkel állnak körül egy ágyat, melyben egyetlen gyermekük, szemük fénye egy gyönyörű szép fiatal leány vivja kinos tusáját a kérélelhetetlen halállal, mely oly hirtelen váratlanul, és megrendítő módon tör a viruló hajadon élete ellen.

Tegnap még semmi baja nem volt a fiatal szép leánynak, maga volt az élet, az eleveenség és vidámság. Arcán ott pompázott az üde természet minden bájával, míg ma már letörölte azt onnan a halál fagyos lehellete, viaszárga leplével vonva be a rózsák helyét. Ott fekszik Kun Aranka, Kun Simon ispán viruló szép leánya ágyában némán mozdulatlanul, az életnek csaknem minden jele nélkül.

Nem látja körülötte jajveszékő, életéért remegő s a remény szikráját, aggódva leső szüleit, nem hallja azoknak panaszos hangjait. Lázálmában nem érez immár semmit, sötét árnyként ott lebeg felette a halál.

A maga valóságában mélyen megható, tragikus eset ez. A boldogtalan fiatal leány ugyanis véletlen szerencsétlenség áldozata. Végzetes tragédiáját vigyázatlanság okozta. Az a hatalmas lövés, mely mellén tátong részben megmagyarázza a továbbiakat. A baleset nem önbíbjából érte és talán mást sem lehet okozni azért, véletlenségből történt. Az a szerencsétlen fiatalember, akinek a kezétől a halált okozó lövés eredt, nem okozható, a balvégzetért. Őt magát is rendkívül megrendítette az eset, borzasztó lelkiállapotában mardossa az önvád, annyira, hogy talán a saját életével váltaná meg a leányét, ha lehetne. — A megzázó szomorú tragédiának szereplői nem ismeretlenek Debrecenben.

A fiatalember Rosenfeld Jenő újkerti bérlő kedvelt tagja a debreceni előkelő társaságoknak és Kun Arankát, Kun Simonnak a Semsey-féle pusztán ispánjának 19 éves viruló szépségű leányát, aki Debrecenben igen gyakran megfordult a színházban és a mulatságokból sokan ismerik s nem egy debreceni ifjunak tűnt fel a gyönyörű barna hajadon.

Rosenfeld Jenő az ifjú földbirtokos nemrégiben bérbe vette a Balmazújvárosi Semsey-féle birtokot, melyet az átvétel megtörténtevel most rendeztet be és szerel fel teljesen ujjonnan. Mióta a munkálatok tartanak kint tartózkodik a pusztán ispánjánál Kun Simonnál a fiatal bérlő, a ki szenvedélyes vadász léte szabad idejét állandóan vadász-

gatással töltötte. Tegnap délután is ennek a sportnak hódolt. Kora délelőtt elindult hazulról a közeli cserjésbe, ahonnan az est beálltával tért csak haza az ispáni lakba. — Barátságosan köszöntvén az ispánt és cselédjét, egyenesen bement a szobájába.

Néhány perc múlva azután a szép Kun Aranka lépett be hozzá, hogy a feltálatl vacsorához szólítsa. — Rosenfeld annyira el volt foglalva, hogy észre sem vette a leány belépését, aki egy pillanatra megállt az ajtóban.

Éppen a fegyverét tisztogatta s a puskának legveszedelmesebb részét a ravaszt piszkálta, melyről a rátapadt sárt igyekezett letörölni. — Háttal állt a leány felé a töltött fegyverrel, melynek csöve a vállán feküdt és az ajtónak irányult.

Egyszerre hatalmas dörrénés reszkettette meg a levegőt, a ravasz véletlenül elrántódott és a fegyver elsült. A nagy durranást éles sikoly követte s a fiatal leány vértől boritva rogyott össze. A boldogtalanok a lövedék fejébe és mellébe hatolt s halálosan megsebesítette.

A történetekre Rosenfeld rémülten hajította el a fegyvert, odarohant a padozaton eszméletlenül fekvő leányhoz. Iszonyu látvány tárult eléje. Kun Aranka melléből és fejéből patakzott a vér, sorszine viaszárgává változott és úgy látszott, mintha már halott lett volna.

Ekkor rohantak elő a lövésre megriadt szülők, akik megdöbbenne a lelki fájdalom leirhatatlan kitörésével látták, hogy egyetlen gyermekükkel mi történt.

A szerencsétlen leányt nyomban ápolás alá vették s néhány perc múlva már több orvos forgolódott körülötte, akik minden lehetőt elkövetnek, hogy megmentsek az életnek. Sajnos azonban véle nényük szerint minden fáradozás hiábavaló és alig van remény felépüléséhez.

A véletlen szerencsétlenség híre hamar elterjedt. Mindenfelé a legnagyobb részvétellel kommentálták az esetet, amely egyaránt sújtja a fiatal nagybirtokost, de különösen a leány szüleit, akiknek e gyermekük egyetlen öröme és reményük volt.

A balmazújvárosi esemény azonnal megindította a nyomozást ez ügyben és kihallgatták már Rosenfeld Jenőt is, akit nagyon megviselt az, hogy véletlenül bár, de ő a szerencsétlenség okozója. Az esetről rögtön jelentés ment a debreceni királyi ügyészségnek és Hoffmann vizsgálóbíró még a délután folyamán kiutazott Balmazújvárosba a vizsgálatot megejtése végetti helyszíni szemle megtartására és a súlyosan sérült Kun Aranka kihallgatása végett.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Csütörtök, dec. 28.: „Bákirálynő” bohózat. (C.) „Szenes legény, szenes leány” operette. (C.)

Péntek, dec. 29.: „Miss Chipp” énekes vigjáték. (A.)

Szombat, dec. 30.: „Dalma” dráma. (B.)

* **Csöppség.** Fényes Samu vigjátéka ma is zsufolt házat vonzott a színházba. A közönség nagy tetszéssel fogadta kivált a Szabó Irma, Zilahy Gyula, Szakács Andor és Szakácsné kitűnő játékát.

* **Színházi hírek.** Miss Chipp. Az amerikai nagyvilági tolvajok életét híven tükrözi vissza Miss Chipp kedves története.

melyet a bemutató alkalmával is rokonszenvesen fogadott a közönség. Színes, tarka jelenetei, tánc és ének betétei nem tévesztik hatásukat s a közönség kellemesen szórakozik el mellette. Miss Chipp Pénteken kerül ismét színre, a címszerepet ezúttal is Szabó Irma fogja játszani. — Dalma. Szombaton ifjúsági előadásul Dalma kerüli színre. Jókai Mór koszorus író hatalmas drámája, mely a pogány magyarok idejében játszik, már évek óta nem került előadásra s egyike lesz a történelmi ciklus legérdekesebb előadásának. Az előadásra nagy ambícióval és körültekintéssel készül a társulat drámai személyzete. — Mai előadás. Páratlan érdeklődés nyilvánul a ma esti előadás iránt, melynek egyik eseménye Zilahyné S. Vilma fellépése lesz. Maga Philippa Gillo operettje egy bájos, zenei szépségeiben gazdag kedves történet, mely magában véve is nagy áldozatot nyújt a közönségnek. Az érdeklődésből kijut Zilahy Gyulának is, kinek mai szereplése elé szintén várakozással tekint a közönség.

TAVINATOR.

A moszkvai sztrájk.

Pétevár, dec. 27. 15.000 munkás újra munkábaállt. A sztrájkolók száma mintegy 48.000 munkás.

Orosz forradalmárok.

Pétevár, dec. 27. A pétevári forradalmi csapatok egész vezérkarát, összesen 49 embert Soultman mérnökkel, a vezérkar főnökével együtt az elmúlt éjjel egy ülésen letartóztatták. Ez alkalommal terveket, irományokat és pokolgépeket foglaltak le.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, dec. 27.

(Déli sárlat.)

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv cselely. Bányadi irányzat mellett 12.000 méter-mázsza került forgalomba közben néhány fillérrel olcsóbb árakon. Idő: szép, hideg.

Buza áprilire	17.08—10.
Buza októberre	16.74—76.
Buza áprilire	14.10—12.
Buza áprilire	14.28—30.
Tengeri májusra	13.56—58.
Répece 1906. augusztusra	27.60—80.

Törvényszék.

Ferblipárti a bíróság előtt.

— Közli közvédő. —

Forró augusztusi nap volt. Három felusi boltos — nevezük őket A-nak, B-nek és C-nek — miután üzleti dolgukat szerencsésen lebonyolították, ugyanegy korezmába került össze ebédre. — Megébedelvény, miután az időből még futotta, kimentek a korezma kertjében levő szaléthiba és behűtött spriccerek élvezése mellett elkezdtek alszni. A játék folyt egy darabig, azonban vontatottan és unalmasan és anélkül, hogy számbavethető differencia támadt volna.

A, ekkor azt proponálta, játszanak valami érdekesebb játékot, mert ő különben elalszik ebben a rezekendő melegben. B ehhez készségesen hozzájárult, C ellenben vonakodott, azt hozván fel okul, hogy őneki a ferblipben rendszeresen pechje szokott lenni és így attól tart, hogy megint csak veszíteni fog. — A azonban nem tagított, hanem felhasználva a kedvező alkalmat, hogy B rövid időre távozzon. C-t annak kijelentésével, hogy ha ő nyerne tőle, a nyereséget C-nek utolsó fillérig visszaadni fogja: C-t végre rávette a játékra.

Szólt tehát a nemzeti „csendes”; B se nem nyert, se nem veszített. — C rossz sejtelmé azonban valóra vált: elvesztette összes pénzét, százhatvan koronát, ezzel a

játék is megszűnt, mert a partnerek „hozom”-ra játszani hajlandók nem voltak. C félrehívta A-t és visszakérte a pénzét, az ezután történetet a kir. törvényszék mint büntető bíróság állapította meg ítéletében mint „tényállás”-t.

A kir. törvényszék büntőnek mondotta ki — vádnak megfelelőleg — mind a három vádlottat, a kbtk. 88 §-ában meghatározott, szerencsejáték által elkövetett kihágásban, azon beismerésük alapján, hogy korezma helyiségben „ferbli” nevű kártyajátékot játszottak: és ezért őket fejenként 30 korona pénzbüntetésre ítélte.

A közvédő azonban vádat emelt az egyik játékos, C ellen, a Btk. 350. §-ába ütköző zsarolás vétsége miatt is azon az alapon, mert nevezett az elvesztett pénzét A-tól — a nyertestől — olyanféle képen szerezté vissza, hogy miután utóbb nevezett a nyert pénznek önkéntes visszaadását megtagadta: a vádlott őt a földre teperte s úgy nyúlt egyik kezével A. nadrágzsebébe és vette ki onnét a pénzt.

A kir. törvényszék mégis a vádlottnak e cselekmény tényálladékát nem látta fennforogni és ez okból a vádlottat a Bp. 326. §-ának 1. pontja alapján felmentette és pedig azon megokolás mellett, mert A. a pénzt kártyán, tehát a kbtk. által tiltott módon szerezvén, tekintve már most, hogy a kártyán elvesztett pénz visszaszerzésére a vádlott elől — a fennálló jogszabályok értelmében — minden jogsegély el van zárva: cselekménye a nem tiltott önségély terén mozog, amelyért pedig büntető jogilag anélkül kevésbé vonható felelősségre, mert a felelősségre vonás tulajdonképpen jogsegély lenne arra, hogy a kártyán nyertes fél büntetendő cselekmény útján, tehát jogtalanul szerzett javait megtarthassa, amire pedig jogsegély nem nyújtható.

Ezen ítélet ellen a kir. ügyész a vádlott felmentése miatt a Bp. 385. §-a 1. 2) pontjának semmisségi okából, a sértett pedig kárának meg nem ítéltése miatt, a Bp. 382. §-a alapján felebbezését fenntartván: az ugy felülvizsgálat végett a kir. ítélőtábla elé került.

A kir. ítélőtábla azon megokolás mellett, hogy tekintve, miszerint az a pénzösszeg, amelyet a sértett a vádlottól elnyert, abban a percban, amelyben azt magához vette és zsebre tette a sértett tulajdonába ment át;

tekintve, hogy a vádlott által alkalmazott erőszak jogellenességén mit sem változtat, az első bírói ítéletben, a felmentés alapjául felhozott az a körülmény, hogy a vádlott avégből és annak a tudatnak hatása alatt alkalmazott erőszakot, hogy bírói uton a tőle „turpis causa” útján elnyert pénzt vissza nem követelheti, vagyis, hogy a vádlott önségélyllyel élt, mert a törvény rem tesz különbséget az onbiráskodás nemei között a szerint, hogy az valamely nem létező jogsegélyt pótol, avagy annak gyakorlója bírói jogsegélyt bitorol-e:

a kir. ítélőtábla, mondom, úgy találta, hogy igen is forog fenn büntetendő cselekménynek tényálladéka, amiért is a felebbezéseknek helyt adott; az első bíróság ítéletét megsemmisítette s a vádlottat zsarolás vétségében büntőnek kimondva, ugyan őt nyolc napi fogházra ítélte, egyben a 160. k. elvett pénznek a sértett részére leendő visszafizetésére is kötelezte.

Morál: Ne játszáj tilos kártya játékot — nyájas olvasó, ha pedig e meggondolatlan dolgot mégis elkövetted: nyugodjál bele a veszteségbe és a nyertes ellen erőszakot ne használj: mert különben beleütközöl a büntető törvénykönyv 350. §-ába és amellett hogy pénzed vissza nem kerül, három évig terjedhető fogház büntetést is el kell a veszteségen felül még szenvedned!

Szerkesztői-posta.

B. K. F. „Honnysoit qui maly pense” (onni szó ki mel i pénz) franciául van, azonban jeligeje az angol térszalagrendnek. Értelme: „Szégyelje magát, a ki rosszat gondol.” III. Eduárd angol király alapította. Nejjének lecsusztott a harisnya-

kötője, a mit az udvaroncok megmosolyogtak s ekkor mondotta a jeligeje választott szavakat.

„Vettem drága leveledet.” Közöljük.

S. J. (Tóti.) Örömlőnkre szolgál, hogy nem csak ön, de egész családja hűségesen olvassa lapunkat, még oly messze vidéken is, mint az ön romantikus lakhelye. Híreket onnan alig adhatunk, de lapunk helyi politikai lap lévén, első sorban szükséges, hogy lapunk ide való hírekkel legyen ellátva. Bizony it is gyakran megessik, hogy csak úgy kapkodva lehet néhány jó hirt összeszedni.

Sz. J. Palatinus: Pálfi József.

Városi Színház.

(C) bérlet.

Debrecen, 905. dec. hó 28. án Csütörtök
ZILAHYNÉ S. VILMA felléptével

Szenes legény — Szenes leány.

Operette 1 felvonásban.

S E M É L Y E K.

Teréz	— — — —	Zilahyné Vilma.
Bridár	— — — —	Polgár Sándor.
Tardivel	— — — —	Békés Gyula.
Pier	— — — —	Ternyei Lajos.

Ezt követi:

Báلكirálnő.

Bohózat 1 felvonás.

S Z E M É L Y E K.

Füleki Belizár	— —	Vadász Lajos.
Na'holis neje	— —	Arday Ida.
Jozefin leányuk	— —	Szabó Irma.
Szabó Elemér	— —	Ternyei Lajos.
Fodor Thaszilv	— —	Zilahy Gyula.
Temesi Laci	— —	Décsy Alfréd.
Gyarmathy Pista	— —	Sarkady Vilmos.
Kereszti Abrit	— —	Kondor Ernő.
Jean	— —	Szabó Gyula.

Holnap, 1905. dec. hó 29. Pénteken.

Miss Chipp

És keses vigjáték.

Nyílt-tér.

S Z É N Á T

! jó, száraz, egészséges minőségben, préselve szállítanak **Neumann Testvérek és Társa**, gabona- és takarmánykereskedők, Budapest, V. ker., Nádor-utca 31. !

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b tudomására hozni hogy az

Ipar kávéházat átvettem

és azt ujonnan renováltattam, úgy, hogy a m kornak teljesen megfelel és e téren husz éve át szerzett tapasztalatommal oda fogok hatni hogy y a nagyérdemű közönség becses pártfogását kiérdemeljem.

Tisztán kezelt italok.

Hamisítatlan borok.

Billiárd nappal egy óra 24

krajcár, éjjel 32 krajcár.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Benkő János

az „Ipar”-kávéház tulajdonosa.

Egyedüli gőzbutorgyár
Debrecenben.

Ahol a legnagyobb választékban a legmodernebb butorok és szoba berendezések a legegyszerűbbtől a fényűzésig a legszolidabb kivitelben legjutányosabban kaphatók.

KILLER EDE

cs. és kir. udvari szállító.

Debrecen, Főter.

Öltözködjünk

jól és olcsón a Magyar és Angol posztó gyárak készítményeinek d u s

r a k t á r á b ó l.

Menjünk

Ranunkel H. és Fia

posztó nagykereskedőhöz.

Petroleum

forrás,

mely kiapadhatatlan, olcsóbb mint bárhol, csak a cégre tessék vigyázni.

Neumann Nándor

festék és petroleum nagykereskedő
Hatvan-u. 5. szám. Telefon 205.

Legjobb bajuszpedrő

a híres Debreceni

„CIVIS“ bajuszpedrő

mely nem tép, de jól összetartja és nödteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz DEBRECENBEN.

Legszebb

Ujévi

ajándékok

**bámulatos olcsó
árban**

ROSE DEVSŐ

új ékszer-üzletében szerezhetők be.

Debrecen, Piac-utca 55. sz.

Hungaria mellett.

Berlitzrendszerű Nyelviskola

Francia, Német, Angol nyelv-
és irodalom.

Osztály és magánoktatás

Felvételek naponta:

d. e. 11—12. d. u. 5—6.

Széchenyi-u. 19. sz.

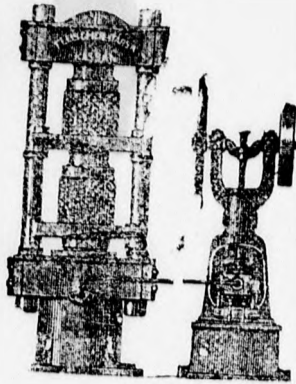
Szabályzatokat ingyen és bérmentve.

MAGYAR állam vasutak menetrendje

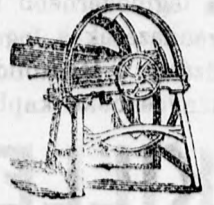
1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmárig (gyorsvonat) —	d. u.	6	55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	36
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
H.-Böszörmény	d. e.	8	16
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	11
felé	d. u.	11	20
	d. u.	4	41
	d. u.	4	54
	este	7	—
	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Debrecenre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31. kor. ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érkező, gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érkező, sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor (rk. gy. v.)	d. u.	2	35
Az éjjeli 2 ó. 24 p.-kor érkező, sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	40
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	48
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár — M.-Szigetről — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	43
Szatmár felől — — —	este	8	04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11	31
	reggel	7	33
	d. e.	7	40
	este	6	22
	este	6	28
	d. u.	8	29
	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől más. hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és
vasöntődéje

KASSAN, Vám-utca 11-ik szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával célszerűen és gondosan gyártott gépeit, nevezetesen:

Szeceksavágókat kéz- és járgányhajtásra
Répavágókat s tengeri morzsolókat,
Olajsajtókat s olajmagpörkölőket,
Olajmag zuzókat,
Örlő és daráló malmokat,
Teljes malom-berendezéseket,
Progress-tisztító-gépeket, liszt osztályozó hengereket,
Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket, és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket stb.

Gyártmányaink állandó készletét tartjuk gyárunkban.
Bizományaink árjegyzékét kívánatra küldjük.

Sesztina Lajos urnál Debrecenben.

Gyártmányaink árjegyzékét kívánatra bérmentve küldjük.

Első kézből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóói javított tárogató és ahangfokozó gerenda feltatálója

Budapest, I., Lánchíd-u. 5. sz.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (speciális) fából, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmodokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.
Hegedűk 3-, 4-, 5-, 6-
főtől feljebb a legjobb felszereléssel-el.

Hangfokozó gerenda rózshafából, ujezüst billentyűvel és iskolával, 30- forinttól feljebb.

Harmonikumok. világhírű legjobban gyártmány, 65- forinttól feljebb.

Harmonikák, legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal, 2,50, 3- forinttól feljebb. Különleges acélhangú hangversenyharmonikák saját minták.

Zenekarok teljes felszerelése, előnyös feltételek mellett, jutányos árban, elismert jó minőség, a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

Javítások az összes hangszereken, különleges szakszerű pontossággal, jutányos árban eszközölnék.

Kézesség minden egyes hangszernél.
Kivitel nagyban és kicsinyben.

Árjegyzék minden hangszerül kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

HIRDETÉSEK

felvételnek e lap kiadóhivatalában.